

APSTIPRINU

Latgales industriālā tehnikuma
direktore I. Ostrovska

2022.gada 30.novembrī

Darba aizsardzības instrukcija Nr. 65
darbam auto krāsošanas darbnīcās

Lapa 2	Darba aizsardzības instrukcija Nr. 65 darbam auto krāsošanas darbnīcās
Latgales industriālais tehnikums	

1. Vispārīgās prasības.

1.1. Nosacījumi auto krāsotāja darba izpildei:

par auto krāsotāju drīkst strādāt persona, kurai ir veikta ievadapmācība, apmācība darba drošībā, elektrodrošībā, ugunsdrošībā un kuras veselības stāvoklis ir pārbaudīts un atbilst veicamajam darbam.

1.2. Prasības tehnoloģiskā procesa organizācijai:

- 1.2.1. automobiļu krāsošana jāveic atsevišķās telpās;
- 1.2.2. krāsošanas telpu grīdai jābūt no materiāliem, kas izslēdz dzirksteļu rašanos sitienu rezultātā. Visām taras atvēršanas, telpas tīrīšanas un avārijas darbu instrumentu konstruktīvajām daļām jābūt izgatavotām no materiāla, kas sitiena un berzes rezultātā nerada dzirksteles;
- 1.2.3. telpām automobiļu krāsošanai jābūt aprīkotām ar nosūcošās un pieplūdes ventilācijas sistēmām;
- 1.2.4. krāsas, špakteles, šķīdinātāji jāglabā slēgtās marķētās tilpnēs temperatūrā, kas nav augstāka par + 25°C. Glabāšanas vietās uz tām nedrīkst krist saules stari;
- 1.2.5. darba vietā nedrīkst glabāt lielāku materiālu daudzumu, nekā nepieciešams darbam maiņas laikā.

1.3. Darba vides riska faktori:

- 1.3.1. kaitīgas ķīmiskas vielas, kas iedarbojas uz strādājošo caur elpceļiem, gremošanas sistēmu, ādu, redzes un ožas orgānu gļotādām;
- 1.3.2. laku, krāsu un šķīdinātāju uguns- un sprādzienbīstamība;
- 1.3.3. nepietiekams apgaismojums darba vidē;
- 1.3.4. automobiļa virsbūves asas šķautnes un atskarpes.
- 1.3.5. kustošies automobiļi, kustošās ražošanas iekārtu daļas;
- 1.3.6. paaugstināts kaitīgo gāzu saturs;
- 1.3.7. nepietiekams apgaismojums;
- 1.3.8. instrumentu, iekārtu, riteņu disku un citu automobiļa detaļu virsmu asās šķautnes, atskarpes un raupjums.
- 1.3.9. Statiskas darba pozas, atkārtotas vienvēidīgas kustības;
- 1.3.10. elektroiekārtu neizolētu strāvu vadošu daļu tuvumā;

1.4. Kolektīvie un individuālie darba aizsardzības līdzekļi – saskaņā ar uzņēmumā apstiprināto sarakstu.

1.5. Prasības uguns- un sprādziendrošībai:

- 1.5.1. nesmēķēt un nelietot atklātu uguni darba vietā, cehā un ugunsnedrošās zonās. Smēķēt atļauts tikai tam speciāli paredzētās vietās;
- 1.5.2. regulāri veikt darba vietas sakopšanu un iekārtu attīrīšanu no laku un krāsu atlikumiem;
- 1.5.3. izlietoto slaukāmo materiālu jāglabā atsevišķi no tīrā metāla kastēs ar cieši piegulošiem vākiem;
- 1.5.4. aparātu, sūkņu un ventilācijas sistēmu elektrodzinējiem, kā arī telpu elektroinstalācijai un apgaismes armatūrai jābūt sprādziendrošiem;
- 1.5.5. automobiļu krāsošanas telpām jābūt apgādātām ar ugunsdzēsības līdzekļiem.

1.6. Elektrodrošības prasības:

- 1.6.1. izmantojamām elektroiekārtām un to strāvu vadošajām daļām jābūt iezemētām;
- 1.6.2. vietējā apgaismojuma spriegums nedrīkst būt lielāks par 42 V;
- 1.6.3. pārnēsājamo rokas gaismekļu spriegums nedrīkst būt lielāks par 12V;
- 1.6.4. ekspluatējot elektroinstrumentus, jāievēro attiecīgās darba drošības instrukcijas prasības;

<i>Lapa 3</i>	<i>Darba aizsardzības instrukcija Nr. 65 darbam auto krāsošanas darbnīcās</i>
<i>Latgales industriālais tehnikums</i>	

1.6.5. aizliegts patstāvīgi remontēt elektroiekārtas un elektroinstrumentus. To drīkst darīt tikai elektromontieris.

1.7. Darba higiēnas prasības:

1.7.1. darba vietas apgaismojumam jāatbilst spēkā esošajām normām;

1.7.2. telpās jābūt ierīkotai pieplūdes - nosūcošās ventilācijas sistēmai

1.8. Par konstatētiem iekārtu, ierīču un instrumentu bojājumiem ziņot tiešajam darba vadītājam. Darbu uzsākt tikai pēc trūkuma novēršanas.

1.9. Nekavējoties ziņot tiešajam darba vadītājam, darba devējam vai viņa pilnvarotai personai par avāriju, ārkārtas gadījumu, nelaimes gadījumu vai citu situāciju, kura apdraud cilvēka veselību vai dzīvību.

2. Darba aizsardzības prasības, uzsākot darbu.

2.1. Atstāt virsdrēbes, apavus, galvas segu un personīgās mantas garderobē. Vizuāli pārbaudīt specapgērba un citu IAL darbderīgumu

2.2. Pirms darba uzsākšanas jāpārģērbjas paredzētajā darba tērpā un apavos. Uzvelkot specapgērbu jāaizpogā visas pogas. **Aizliegts** atstāt neaizpogātas aproces. **Aizliegts** saspraust apģērbus ar kniepatatām, adatām, neturēt kabatās asus un plīstošus priekšmetus, nepieļaut brīvi nokarājušos apģērba galus (jostas, stūrus u.c.). Mati jānoslēpj zem cepures .

2.3. Pārbaudīt visu strāvas vadošo un palaišanas iekārtu drošu noslēgšanu, pārbaudīt vai ap ieklēdzamo elektroiekārtu neatrodas nepiederoši priekšmeti.

2.4. Sakārtot darba vietu, novākt nepiederošus priekšmetus, kas traucē darba izpildi.

2.5. Pārbaudīt apstrādājamās virsbūves vai detaļu stiprinājuma drošību.

2.6. Pirms darba sākuma jāpārbauda:

- vai ir pievilktas rokas elektroinstrumenta mezglu un detaļu nostiprinošās skrūves;
- vai darba kārtībā ir reduktors ar roku pagriežot elektroinstrumenta patronu (elektromotoram jābūt atslēgtam);
- suku un kolektoru stāvokli;
- elektroinstrumenta vadu stāvokli, vai nav bojāta izolācija, vai nav dzīslu lūzuma, vai ir kārtībā sazemējums.

2.7. Pirms krāsošanas darbu uzsākšanas, pārbaudīt instrumentu, smidzinātājpistoles, šļūteņu darba kārtību, šļūteņu stiprinājumu.

2.8. Vizuāli pārbaudīt visu elektrisko ierīču metāla korpusu zemējumu un tā darbderīgumu. Pārbaudīt apgaismojuma pietiekamību ejās un darba telpā un darba vietā.

2.9. Pārbaudīt vai nav nokarājušos vai kailu elektrovadu galu.

2.10. Pārbaudīt ieslēdzamās iekārtas palaišanas-regulēšanas aparātūras darbderīgumu (palaidējus, grupas slēdžus, svīrlēdžus, gala izslēdzējus utt.).

2.11. Organizēt savu darba vietu tā, lai viss nepieciešamais būtu pa rokas.

2.12. Pirms darbā pielietojot rokas instrumentus (skrūvgriežus, vīles, kaltus, āmurus utt.) ievērot sekojošas prasības:

- roktura virsmām jābūt gludām, līdzenām, bez asumiem, ieplaisājumiem un bez zariem;
- āmuru un uzsitējveseru belzņu virsmām jābūt mazliet izliektām, bez iesitumiem, izdrupumiem, asumiem un ieplaisājumiem, tām jābūt cieši noķīlētām uz koka roktura ar mīkstu uzrievotu tērauda ķīli;
- vīļu, kalnu, skrūvgriežu un citu rokas darbarīku kātu smailajiem galiem jābūt nostiprinātiem virpotos , gludos un taisnos atgratētos rokturos;

Lapa 4	Darba aizsardzības instrukcija Nr. 65 darbam auto krāsošanas darbnīcās
Latgales industriālais tehnikums	

- rokturu garumam jābūt atbilstošam darbarīku garumam, bet ne īsākam par 150 mm, rokturu dobtajiem galiem jābūt apjoztiem ar metāla stīpām, kas novērš rokturu sašķelšanos;
- triecieninstrumentu (cirtņu, šaurcirtņu, caursitņu, punktsiņu utt.) kātu gali nedrīkst būt ar nošķiebtiem vai noplacinātiem pietiem, tie nedrīkst būt izdrupuši, ieplaisājuši, ar asumiem un iesitumiem; uzgriežņu atslēgām jāatbilst uzgriežņu un bultskrūvju galviņu izmēriem, un tām jābūt bez ieplaisājumiem, iesitumiem, gratēm, atslēgu žokļiem jābūt paralēliem;
- urbjiem, paplašinātāurbjiem, skrūvgriežiem un citiem griezējinstrumentiem jābūt pareizi uzasinātiem, bez ieplaisājumiem, iesitumiem, gratēm un citiem defektiem; instrumentu kātiem jābūt labi pielaikotiem un pareizi centrētiem;
- cirvjiem jābūt ar gludiem asmeņiem bez gratēm, iesitumiem, izdrupumiem un ieplaisājumiem, cirvim jābūt izturīgi un cieši uzdzītam uz cirvja kāta un nostiprinātam ar mīkstu uzrievotu tērauda ķīli, kāta virsmai jābūt gludai, līdzenai, bez plaisām, zariem un ierāvumiem, cirvja kāta garumam jābūt vienādam ar 2,5-3 cirvja augstuma; darba rīkiem ar asām šķautnēm (nažiem, cirvjiem utt.) jābūt labi uzasinātiem;
- plakanknaibles un asknaibles nedrīkst būt ar izrobotiem rokturiem, asknaibļu žokļiem jābūt asiem, bez izrobojumiem un nesalauztiem;
- atslēdznieka skrūvspīlēm jābūt pilnīgā darba kārtībā, tām jānodrošina iespējamā izstrādājuma stingru satveri, kā arī uz to žokļiem jābūt nenodilušiem uzcirtumiem;

2.13. Ieslēgt pieplūdes-nosūcošo ventilāciju.

3. Darba aizsardzības prasības, veicot darbu.

- 3.1. Izpildīt savus tiešos darba pienākumus saskaņā ar darba pienākumiem : novērtēt remontējamās virsbūves tehnisko stāvokli, organizēt darba vietu darba uzdevuma veikšanai, veikt transportlīdzekļa virsbūves remontdarbus utt..
- 3.2. Būt uzmanīgam, nenovērst uzmanību no izpildāmā darba ar sarunām un citiem blakus darbiem.
- 3.3. Neaizkraut darba vietu un pieeju pie tās, vietas starp iekārtām, galdiem, plauktiem, pie vadības pultīm, evakuācijas ejas un citas ejas ar nepiederošiem priekšmetiem.
- 3.4. Remontējamās kabīnes un virsbūves jānovieto un cieši jānostiprina uz speciāliem paliktņiem (bukiem).
- 3.5. Pielietojot špakteles un līmes uz epoksīdsveķu bāzes, uzvilkt gumijas cimdus.
- 3.6. Izmantot elektrisko vai pneimatisko slīpmašīnu drīkst tikai tad, ja uz tās ir aizsargapvalks un ievērojot atbilstošās darba drošības instrukcijas prasības.
- 3.7. Lai izvairītos no slīpripas plīšanas, nav pieļaujams pielikt ievērojamu spēku, veicot darbu ar mehānizēto slīpēšanas instrumentu.
- 3.8. Slīpējot virsmas ar rokām, jāpielieto korķa vai koka gabals, kuram apkārt aptin slīppapīru, vai speciāls slīppapīra turētājs.
- 3.9. Pirms spārnu un citu detaļu labošanas ar lokšņu metālu, tos notīrīt no rūsas ar metāla birstēm. Izpildot šo darbu lietot aizsargbrilles un cimdus. Tīrīšanu, kā arī darbus, kuri saistīti ar kaitīgu vielu izdalīšanos jāizpilda ar ieslēgtu vietējo atsūces ventilāciju.
- 3.10. Saudzēt elektroinstrumentu, nemest to, nedauzīt, nepieļaut tā krišanu.
- 3.11. Strādājot ar abrazīvo instrumentu, lietot aizsargbrilles.
- 3.12. Apstādināt darbojošos instrumentu ar rokām vai kādu priekšmetu aizliegts.
- 3.13. Griežot metālu ar mehāniskajām šķērēm un locot to ar locīšanas darbgaldū, tā biezums nedrīkst būt lielāks nekā norādīts attiecīgajai iekārtai.
- 3.14. Griežot metālu ar lokšņu šķērēm uzmanīt piespiedēju un nažu nožogojumu esamību.

<i>Lapa 5</i>	<i>Darba aizsardzības instrukcija Nr. 65 darbam auto krāsošanas darbnīcās</i>
<i>Latgales industriālais tehnikums</i>	

- 3.15. Sagriežot metāla loksnes ar mehāniskajām šķērēm, loksnes jāpadod tā, lai rokas neatrastos pretīm griezēja veltnīšiem.
- 3.16. Griežot lokšņu metālu slīpi, jāsak griezt no tās puses, kur leņķis starp griezuma līniju un metāla malu tuvāka taisnajam leņķim.
- 3.17. Griežot ar mehāniskajām šķērēm, tām rokas netuvināt tuvāk par 200 mm, bet locot metālu ar locīšanas vai valcēšanas iekārtām tuvāk par 300-400 mm no rullīšiem, veltnīšiem un saspiedējplāksnēm.
- 3.18. Izgriežot un apgriežot liela izmēra detaļas ar veltnīšu un vibrācijas šķērēm, kā arī locot sagataves un detaļas ar cik-mašīnu, lietot atbalstītājiem (galdus ar atvāžamo vāku, veltnīšu paliktņus utt.). atbalstītājiem novietot vienādā līmenī ar nažiem, šķērēm vai griezējmašīnas veltnīšiem.
- 3.19. Pirms pievienot smidzinātajpistolei šļūteni, tā jāizpūš ar saspiesto gaisu. Šļūteni un uzgaļu savienojuma vietām jābūt nostiprinātām ar apskavām, kam ir savilcējskrūves. Aizliegts nostiprināšanai izmantot stiepli.
- 3.20. Darba laikā jāseko šļūtenēm, nedrīkst pieļaut, ka tās savērpjas vai saskaras ar detaļu asām malām.
- 3.21. Pneimatiskajiem krāsošanas aparātiem un šļūtenēm jābūt pārbaudītiem ar spiedienu, kas 1,5 reizes pārsniedz darba spiedienu.
- 3.22. Nav pieļaujams krāsas spiedtvertnē paaugstināt spiedienu virs darba spiediena lieluma.
- 3.23. Lai izvairītos no liekas krāsu miglas veidošanās un samazinātu darba zonas piesārņojumu ar aerosoliem, krāsu un laku tvaikiem, veicot krāsošanu ar pulverizatoru, krāsas izsmidzinātājs jātur perpendikulāri krāsojamajai virsmai ne vairāk kā 350 mm attālumā no tās.
- 3.24. Pārlejot laku un krāsu materiālus no vienas taras otrā, jāizmanto metāla paliktņi, kuriem ir vismaz 50 mm augstas apmales.
- 3.25. Uz grīdas izlietās lakas, emaljas, šķīdinātājus, citus laku krāsu materiālus nekavējoties jāsavāc ar sausu lupatu vai slauķi. Ja izliets liels daudzums laku un krāsu materiālu, tas jāapber ar sausām smiltīm. Izmantoto slaukāmo materiālu jāsaliek speciālās kastēs ārpus darba telpas.
- 3.26. Aizliegts darba vietā glabāt pārtikas produktus un ēst. Glabāt produktus un ēst atļauts tikai tam speciāli paredzētā telpā.
- 3.27. Ja uz apģērba vai ķermeņa nokļuvis šķīdinātājs vai citas viegli uzliesmojošas vielas, aizliegts līdz šo vielu notīrīšanai smēķēt, lietot atklātu uguni vai tuvoties tai.
- 3.28. Ja krāsošana tiek veikta automobiļu kabīņu vai virsbūvju iekšienē, tas jādara, uzvelkot respiratoru.
- 3.29. Darba pārtraukumos vai atklājot jebkādas bojājumus, jāatslēdz gaisa padeve un jāaiztaisa gaisa ventilis. Aizliegts saliekt vai sasiet mezglā šļūtenes, lai pārtrauktu gaisa padevi.
- 3.30. Aizliegts patstāvīgi remontēt pneimatisko instrumentu.
- 3.31. Krāsu izsmidzinātāja atvere jāiztīra ar koka adatiņu vai vara stieplīti; aizliegts tīrīt atveres ar tērauda stiepli.
- 3.32. Eksploatējot kompresoru ievērot sekojošas drošības prasības:
 - 3.32.1. Aizliegts kompresoru atstāt bez pastāvīgas uzraudzības;
 - 3.32.2. Kompresors nekavējoties jāapstādina:
 - gadījumos, kas paredzēti rūpnīcas izgatavotājas instrukcijā;
 - ja manometri jebkurā kompresora pakāpē, kā arī spiedvadā rāda spiedienu, kas ir lielāks par pieļaujamo;
 - ja kompresorā vai dzinējā dzirdami kļaudzieni vai sitieni;
 - ja saspiegtā gaisa temperatūra pārsniedz maksimāli pieļaujamo lielumu, kas norādīts rūpnīcas izgatavotājas izsniegtajā pasē;
 - ja izcēlies ugunsgrēks;

Lapa 6	<i>Darba aizsardzības instrukcija Nr. 65 darbam auto krāsošanas darbnīcās</i>
<i>Latgales industriālais tehnikums</i>	

- ja jūtama deguma smaka vai redzami dūmi, kas nāk no kompresora vai elektromotora;
 - ja ievērojami palielinās kompresora vai elektromotora vibrācijas.
- 3.32.3. Sekot lai darba laikā manometra bultīņa nepārsniedz sarkano atzīmi uz manometra, kurš norāda darba spiedienu sistēmā. Ja spiediens pārsniedz pieļaujamo, jānostrādā drošības vārstiem. Drošības vārsta nenostādāšanas gadījumā kompresoru nekavējoties izslēgt.
- 3.32.4. Nepieskarties kompresora kustīgajām daļām un neveikt nekādas darbības ar rokām to tuvumā;
- 3.32.5. Nestrādāt, ja kompresora piedziņas pārvadam nav aizsargapvalka.
- 3.33. Nav atļauts remontēt iekārtas, instrumentus to ekspluatācijas brīdī un, ja tie pieslēgti elektrotīklam.
- 3.34. Darba vietā, starp pacēlējiem pārvietoties uzmanīgi. Neskrieniet, neleciet.
- 3.35. Uzturēt tīrību un kārtību darba vietās. Sekot, lai zem kājām nemētātos materiālu atlikumi un citi gruži, kas var kļūt par iemeslu paslīdēšanai vai pakļupšanai.
- 3.36. Aizliegts ar rokām vākt metāla skaidas un citus atkritumus, tīrīt darbāgaldus. Šādam nolūkam izmantot birstes un saslauku lāpstīņas.
- 3.37. Nodarbinātajam aizliegts:**
- 3.37.1. veikt regulēšanas iestādīšanas un remonta darbus, neatslēdzot darbmašīnu no elektriskās strāvas un neapturot darba vārpstu; pieskarties rotējošām darba aprīkojuma daļām ;
 - 3.37.2. strādāt ar nobindētiem pirkstiem bez gumijas uzpirksteņiem;
 - 3.37.3. lietot darba aprīkojumu bez aizsargiem; strādāt ar darba aprīkojumu, kurš nav stingri nostiprināts uz pamata;
 - 3.37.4. novākt metāla skaidas, atgriezumus darbmašīnai darbojoties;
 - 3.37.5. stāvēt zem paceltas kravas un tās pārvietošanās ceļā;
 - 3.37.6. pielaiest pie darbmašīnas strādāt nepiederošas personas, kā arī personas, kuras nav apmācītas un instruētas;
 - 3.37.7. lietot atklātu uguni, pārnēsamās lodlampas utt. tajās darba vietās, kur tiek izmantotas viegli uzliesmojošas vielas (benzīns, petroleja, eļļas utt.);
 - 3.37.8. detaļu un specapgērba mazgāšanai lietot benzīnu.
- 3.38. Strādājot ar elektroinstrumentiem aizliegts:**
- 3.38.1. strādāt ar rokas elektroinstrumentu, ja radies kaut viens no sekojošiem defektiem: bojāts spraud savienojums, kabelis vai to aizsargājošā caurule; bojāts suku turētāju vāciņš; nedroša slēdža darbība; suku dzirksteļošana; ja izdalās dūmi vai sajūtama degošas izolācijas smaka; ja instrumenta korpusā ir lūzumi vai plaisas;
 - 3.38.2. nodot elektroinstrumentu, kaut vai uz neilgu laiku, citām personām;
 - 3.38.3. izjaukt elektroinstrumentu un pašam izdarīt jebkādu remontu (gan elektroinstrumenta, gan arī vada, spraudņa savienojumu utt.); turēt elektroinstrumentu aiz vada, pieskarties rotējošam griezējinstrumentam vai to nomainīt pirms tā apstāšanās; noņemt skaidas no rotējoša griezējinstrumenta pirms tā apstāšanās;
 - 3.38.4. apstrādāt apladojušas un slapjas detaļas;
 - 3.38.5. strādāt uzliesmojošu materiālu (degvielas, eļļu utt.), sprādzienbīstamu tvaiku vai putekļu tuvumā. Šajā gadījumā jāpielieto elektroinstrumenti sprādziendrošā izpildījumā;
 - 3.38.6. izstiept un pārlocīt instrumenta elektriskos vadus, pieļaut to krustošanos ar trosēm, elektrokabeļiem utt.
 - 3.38.7. instrumentus pieslēgt elektrotīklam, savijot kailus vada galus.
- 3.39. Strādājot ar pneimatisko instrumentu ievērot sekojošo:**
- 3.39.1. ar pneimatisko instrumentu jārikojas saudzīgi: nemest, nepieļaut tā krišanu; tas saudzīgi jānovieto sausā un tīrā vietā; neatstāt to bez uzraudzības;

Lapa 7	Darba aizsardzības instrukcija Nr. 65 darbam auto krāsošanas darbnīcās
Latgales industriālais tehnikums	

- 3.39.2. gaisa šļūtenes izvietot tā, lai uz tām neuzbrauktu transports, neuzkāptu cilvēki; nepieļaut to salocīšanos, pārlašanu un krustošanos ar trosēm, acetilēna un skābekļa šļūtenēm;
- 3.39.3. pārnēsāt instrumentu to turot aiz korpusa roktura, gaisa šļūtene jāsatina „gredzenā”. Turēt aiz šļūtenes **aizliegts**;
- 3.39.4. apstrādājot sagatavi vai detaļu ar pneimatisko instrumentu, pārbaudīt vai sagatave un detaļa ir stingri nostiprinātas un apstrādes laikā neizkustētos;
- 3.39.5. neturēt rokas tuvu griezējinstrumentam, sargāties, lai instruments neaizķertos aiz drēbēm;
- 3.39.6. darba pārtraukumos nelikt instrumentu uz ceļiem, nepiespiest pie sevis, neļaut to paņemt citam;
- 3.39.7. pieslēdzot šļūteni gaisa maģistrālei, pārbaudīt tās stiprinājumu uzmavai;
- 3.39.8. pirms pievienošanas instrumentam šļūteni izpūst ar saspiestu gaisu, iepriekš savienojot to ar tīklu, gaisa strūklu virzīt uz augšu. Virzīt strūklu uz cilvēkiem, grīdu un iekārtām **aizliegts**;
- 3.39.9. pievienojot šļūteni tīklam un pneimatiskajam instrumentam, kā arī to atvienojot gaisa maģistrāles ventilim jābūt pilnīgi aizvērtam;
- 3.39.10. uzmanīt, lai šļūtenes savienojuma vietās nebūtu gaisa noplūdes;
- 3.39.11. pārtraucot gaisa padevi, darba pārtraukumos kaut uz neilgu laiku, noslēgt gaisa maģistrāles ventili un izņemt ieliekamo instrumentu, pie tam palaidēj uzmavu pārvest ārpus darba stāvoklī;
- 3.39.12. atklājot bojājumus pneimatiskajā instrumentā vai rodoties aizdomām par bojājumiem, nekavējoši pārtraukt darbu un nodot instrumentu labošanai. Pašam izjaukt un remontēt instrumentu, **aizliegts**.
- 3.40. Remontējot augstu transportlīdzekļu virsbūves, kabīnes utt. lietot pārnēsāmās trepes-slietnes.
- 3.40.1. pārnēsājamām kāpnēm jābūt ar ietaisēm, kas darba gaitā neļauj tām pārbīdīties un apgāzties;
- 3.40.2. kāpņu apakšējos galos jābūt uzgaļiem no gumijas vai cita neslīdoša materiāla;

4. Darba aizsardzības prasības ārkārtas situācijās.

4.1. avārija	jāpārtrauc darbs, jāizslēdz darbojošās iekārtas un jāveic nepieciešamie drošības pasākumi, bet ja tas nav iespējams, darbs jāpārtrauc, līdz bīstamība nav novērsta;
4.2. sprādzienbīstama situācija	ja darba vidē virs pieļaujamā līmeņa paaugstinās degspējīgo vielu saturs, darbs nekavējoties jāpārtrauc un telpas jāizvēdina. Atsākt darbu drīkst tikai pēc tam, kad novērsts gāzu koncentrācijas paaugstināšanās cēlonis, atjaunota normāla gaisa vide;
4.3. ugunsgrēks	4.3.1. nekavējoties ziņot ugunsdzēsības dienestam (tālr. 112); 4.3.2. sākt dzēst ugunsgrēku ar darba vietā esošajiem ugunsdzēsības līdzekļiem; 4.3.3. paziņot par ugunsgrēku tiešajam vadītājam;
4.4. nelaimes gadījums	4.4.1. ja iegūta trauma, notikusi saindēšanās vai saslimšana, jāziņo tiešajam darbu vadītājam; 4.4.2. ja noticis nelaimes gadījums ar citu darbinieku, sniegt viņam pirmo palīdzību, nepieciešamības gadījumā izsaukt ātro palīdzību (tālr. 112 vai 113), saglabāt notikuma apstākļus, ja tas nerada briesmas apkārtējiem, par notikušo ziņot tiešajam vadītājam.

<i>Lapa 8</i>	<i>Darba aizsardzības instrukcija Nr. 65 darbam auto krāsošanas darbnīcās</i>
<i>Latgales industriālais tehnikums</i>	

5. Darba aizsardzības prasības, beidzot darbu.

- 5.1. Notīrīt instrumentus, iekārtas, ietaises un noskalot tos ar šķīdinātāju.
- 5.2. Sakārtot darba vietu, instrumentus, ierīces nolikt glabāšanai paredzētajā vietā vai nodot noliktavā.
- 5.3. Novilkt spectērpu un individuālās aizsardzības līdzekļus un notīrīt no tiem no netīrumus un krāsu, salikt tos paredzētajā vietā.
- 5.4. Veikt nepieciešamos higiēnas pasākumus (nomazgāt rokas un seju, bet pēc darba ar kaitīgām vielām nomazgāties dušā).

Sastādīja: darba aizsardzības speciālists _____S. Naglis